

Egészségfinanszírozás Magyarországon - tények, problémák, alternatívák

2014. november 18.

dr. Lukács Marianna

marianna.lukacs@uni-corvinus.hu

lukacs@patikapenztar.hu

az előadás letölthető: www.patikapenztar.hu/ magánszemélyeknek/ Budapesti Corvinus Egyetem

Patika Egészségpénztár

Content on this page requires a newer version of Adobe Flash Player.

Egyenleglekérdezés

Online ügyintézés

Szolgáltató kereső

Kedvezmények

GYIK

Keresés

Magánszemélyeknek

Szolgáltatóknak

Munk

Magánszemélyeknek

okumentumok

Patikapénztár tájékoztatás (2014. 02
„egyenlegközlő a 2013. évről” tévesen m
nyomatványán

Akciós patikakártya!

Híreink

Patikapénztár: megtalálta az igazit!

Csatlakozzon most! Márciusig még jobban megéri Patikára váltani! Te és családja egészségügyi kiadásait, vagy ha vállalkozást vezet, bit gondoskodjon munkavállalói egészségéről! A mintegy 125 ezer kártyabirtokost számláló Patikapénztárba március végéig extra kedvezményekkel lephet be ar

Patikakártyás adóösszehívók 2014

Szolgáltatások

Számoljon velünk! Miért érdemes?

Hogyan lehetek pénztártag?

Ingyenes szűrés

Prevenációs Patikák

Ajánlott szolgáltatók

Fórum

Generáció

Add a szíved

Budapesti Corvinus Egyetem

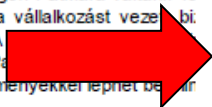
Konferenciák

napok

nényét!

Kapcsolat

Sajtószoba

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Pénzügy Tanszék

Egészségfinanszírozás Magyarországon, 2014. november 18.
dr. Lukács Marianna

A mai órán

- ...megismerkedünk a magyar egészségbiztosítás legfontosabb szereplőivel (jellemzők, mutatók, problémák)
  - Társadalombiztosítás (OEP: Országos Egészségbiztosítási Pénztár)
  - Önkéntes egészségpénztárak
  - Üzleti betegségbiztosítók
- ... a fentiek ismeretében megvitatjuk, milyen javaslatokkal lehetne javítani a magyarországi helyzeten.

A három pilléren nyugvó magyar szociális állam

- Rászorultság: a szociális segélyek
- Kötelező nyugdíj- és egészségbiztosítás
  - Társadalombiztosítás
  - Csak nyugdíj esetében: magánnyugdíjpénztárak
- Önkéntes biztosítási formák (öngondoskodás)

Nyugdíjbiztosítás

- önkéntes nyugdíjpénztár
- NYESZ,
- foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató
- üzleti nyugdíjbiztosítás

Egészségbiztosítás

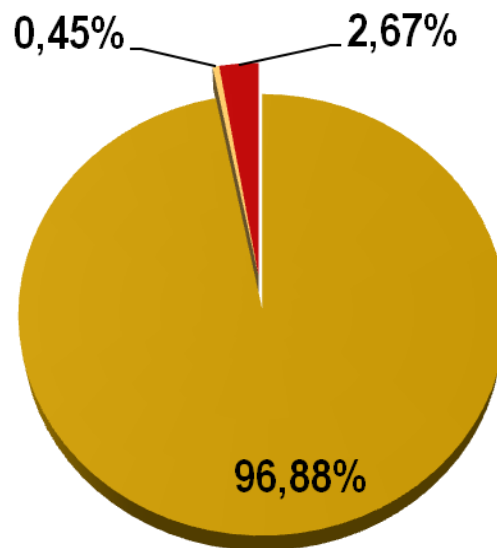
- önkéntes egészségpénztár
- üzleti betegségbiztosítás

Mi mire való?

Az összehasonlítás szempontja	Társadalom-biztosítás	Üzleti betegségbiztosítás	Önkéntes egészségpénztár
Az intézmény célja	<ol style="list-style-type: none"> 1. egyéni kockázatok társadalmi kezelése 2. nonprofit működés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. egyéni/csoportos kockázat egyéni/csoportos kezelése 2. veszélyközösség védelme 3. profitszerzés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. a pénztártagok egészségi állapotának megőrzése és helyreállítása 2. a mindenkori TB kiegészítése 3. non-profit működés
Az intézmény biztosítási alapelve	társadalmi ekvivalencia	csoportos ekvivalencia	egyéni ekvivalencia
Az alkalmazott biztosítási technika	felosztó-kirovó	Egyéni kockázatelbíráláson alapuló díjfizetésre épülő kockázatközösség	egyéni és munkáltatói befizetésekre alapuló egyéni számlás rendszer

Az intézményesített egészségbiztosítási formák bevétele (2013)

- Társadalombiztosítás (OEP): 1 848,1 milliárd Ft
- Üzleti betegségbiztosítás: 8,641 milliárd Ft
- Önkéntes egészségpénztár: 50,9 milliárd Ft

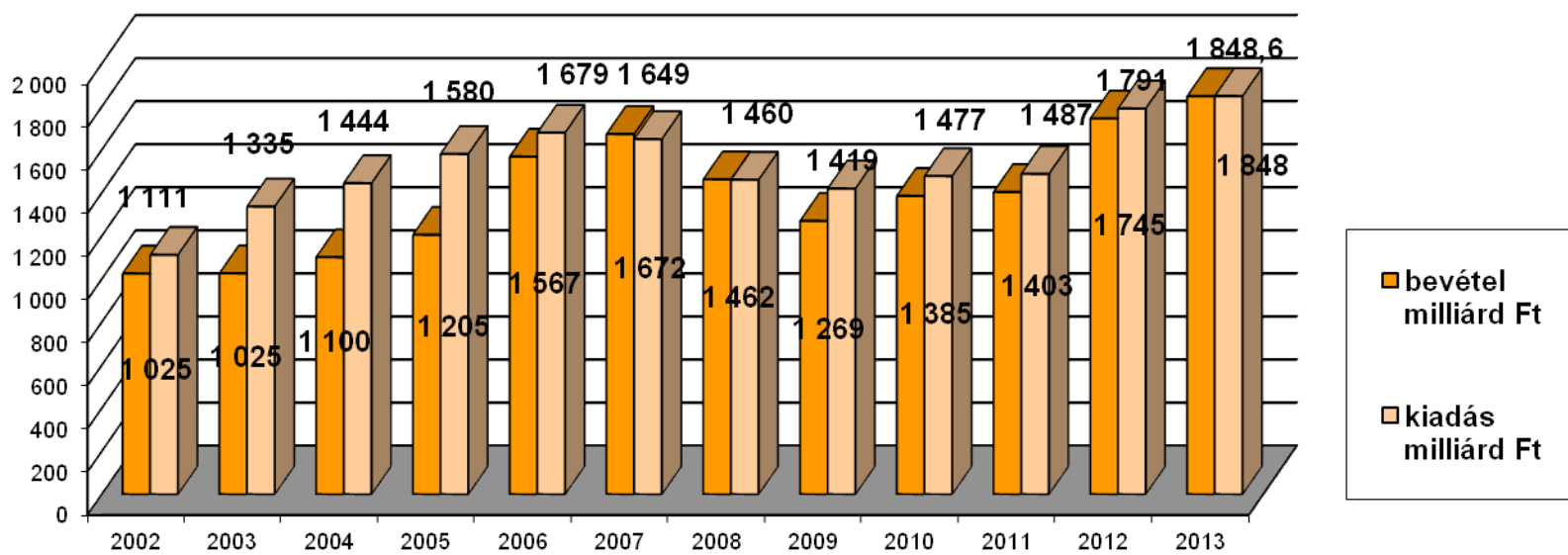
Forrás: www.felugyelet.mnb.hu, www.oep.hu

Társadalombiztosítás (Országos Egészségbiztosítási Pénztár)

OEP: állandósult, de csökkenő deficit (adatok: www.oep.hu)

- 9,5 millió igénybe vevő
- 2013: 1 848,1 milliárd forint bevétel, 1 848,6 milliárd forint kiadás
- Hiány: 2005 - 374 milliárd, 2013 – 0,5 milliárd
- 2007: első ízben szufficites – gyógyszerkiadások radikális visszafogása
- 2009-től: állandósult, igaz, folyamatosan csökkenő hiány

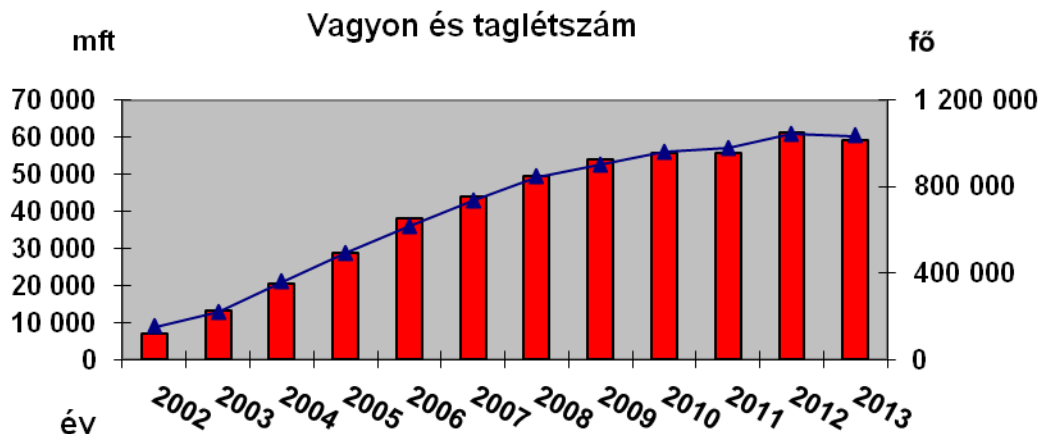

Az OEP működési problémái

- **Állandósult deficit**
- **Idősödő társadalom**
- **Szociális feladatok ellátása (rokkantság, gyermekneveléshez kapcsolódó támogatások)**
- **Táppénz: az OEP teljes kiadásainak 3,3%-a - valószínűleg részben szociális feladatokat lát el**
- **Az OEP helyszíni ellenőrzésének és az egészségügyi intézmények önkormányzati tulajdonosi ellenőrzésének hiánya**
- **A modern szociális állam hiánya: a szolgáltatások között nem jelenik meg az ápolás és a prevenció**
- **Hálapénz**

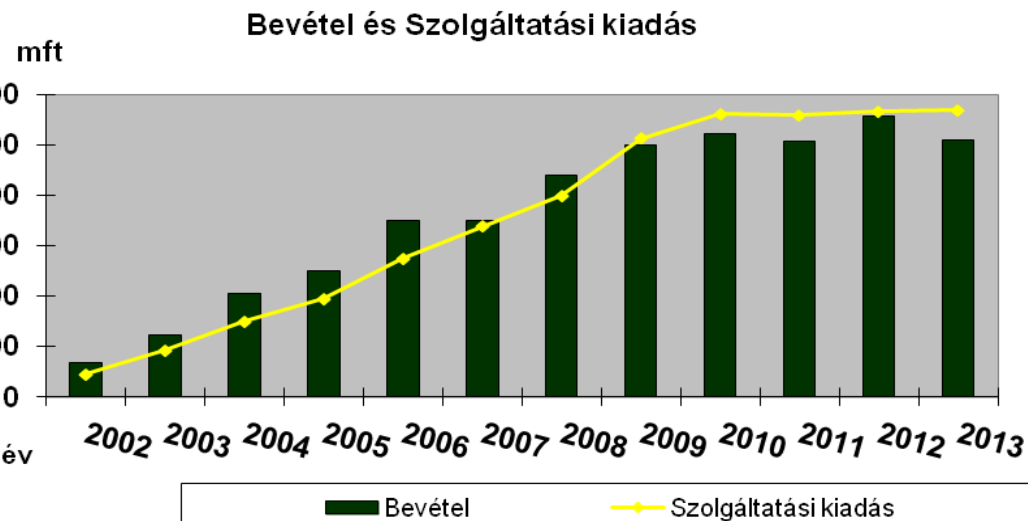
Önkéntes egészségpénztár

Önkéntes egészségpénztárak: az 50-60 milliárdos szektor

(2002 – 2013: taglétszám,
bevétel, szolgáltatások, vagyon -
www.felugyelet.mnb.hu)

Vagyon Taglétszám

Az önkéntes egészségpénztár szolgáltatásai

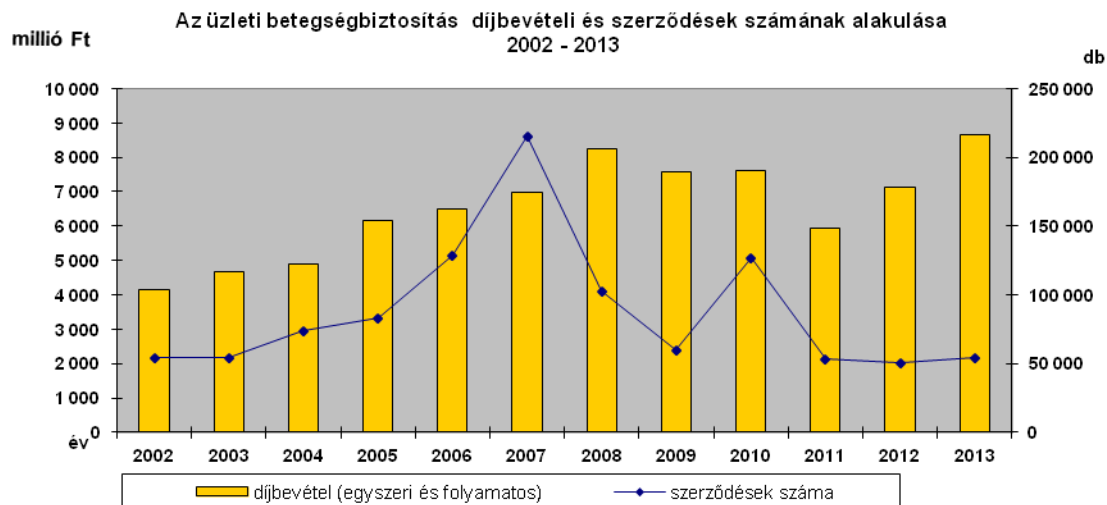
- **Adómentesen (kiegészítő egészségbiztosítási szolgáltatás)**
  - Gyógyszertár: gyógyszer, csecsemőápolási termékek, illetve minden OGYI, ORKI, MEEI engedélyszámmal ellátott termék
  - Optika
  - Gyógyászati segédeszköz
  - Orvosi ellátás, fogászat
  - Gluténmentes speciális élelmiszerek
  - Nem kártyával – keresőképtelenség idejére táppénz
- **Adókötelesen (életmódjavító szolgáltatás)**
  - Sporteszközök
  - Természetgyógyászat
  - Fog- és szájaápolási termékek

Az önkéntes egészségpénztárak működési problémái

- A jogszabályi szigorítások miatt az egészségpénztár nem tud prevenciós (egészségmegőrző) szolgáltatásokat nyújtani
- Az éves gyakorisággal változó jogszabályi környezet a szereplők számára kiszámíthatatlanná teszi a szektort
- Gyenge a magyar társadalom öngondoskodási hajlandósága

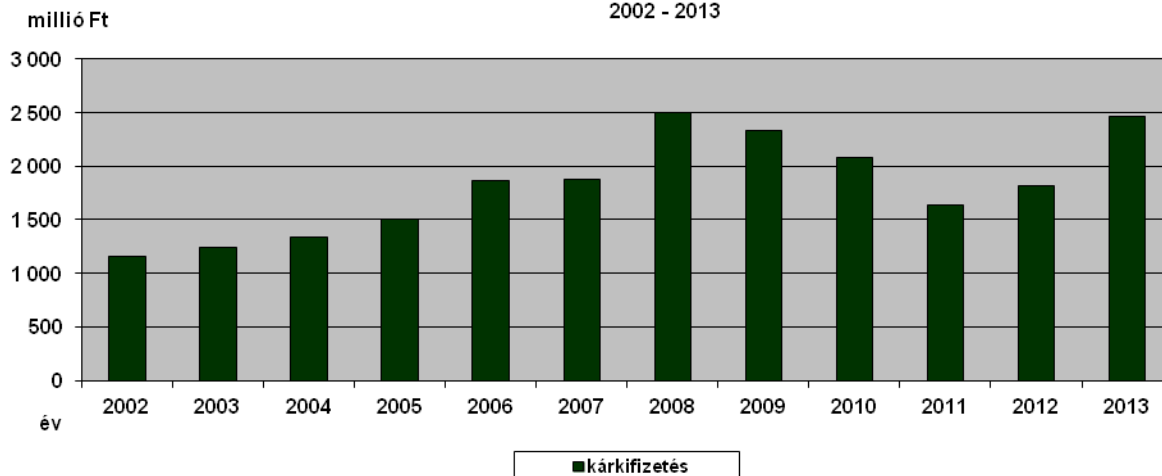
**Üzleti betegségbiztosítások
(BIT – Biztosítási Törvény) megengedő
szóhasználat: egészségbiztosítások)**

Az üzleti betegségbiztosítás legfontosabb mutatószámai

(2002 – 2013: biztosított létszám, díjbevétel, kárfizetések - www.felugyelet.mnb.hu)

Az üzleti betegségbiztosítás kárfizetéseinek alakulása 2002 - 2013

Üzleti betegségbiztosítási termékek

➤ **Költségtérítő biztosítások**

- A betegségből adódó teljes kockázatokra
- A betegségből adódó részleges kockázatokra

➤ **Összebiztosítások**

- A betegség napjaira fizető biztosítási szolgáltatás (táppénz és kórházi napi térítés)
- Meghatározott betegségi állapot (pl. rettegett betegségek) esetén fizető szolgáltatás

➤ **Speciális betegségbiztosítások**

- A külföldi tartózkodás ideje alatt fellépő betegségek költségeinek fedezése (BBP)
- Átlépési biztosítás: munkahelyi csoportos biztosításból egyéni biztosítás

Az üzleti betegségbiztosítások működési problémái

- A társadalombiztosítási által nyújtott szolgáltatások definiálatlansága miatt nem jól körülhatárolható a betegségbiztosítás mozgásteret
- Kevés a biztosítók számára megfelelő színvonalú és mennyiségi szolgáltatást nyújtó egészségügyi intézmények száma (kapacitáskorlát)
- A magyar lakosság rossz egészségi állapota – kockázat-elbírálás

1. vitára nyitott kérdés

Megszüntethető-e a hálapénz?

2. vitára nyitott kérdés

**Milyen eszközökkel lehet
az OEP pénzügyi egyensúlyát biztosítani?**

3. vitára nyitott kérdés

Fontos-e a prevenció (egészségmegőrzés?)

4. vitára nyitott kérdés

Önök 20 év múlva a jelenleginél

- kevesebb vagy
- több

TB szolgáltatásra lesznek jogosultak?

Jövőbeni szerep: egy + két félpillér

Egészségpénztári félpillér

- Co-payment
- Prevenció
- Kötelező ápolási pénztár

Betegségbiztosítási félpillér

- A nagy költséggel járó betegségek gyógyítási költségeinek finanszírozása
- Munkahelyi csoportos betegségbiztosítások
- OEP táppénz-kassza

Alappillér: társadalombiztosítás

- Adó és járulékfizetésből finanszírozott
- Szolidáris (generációk, egészséges-beteg között)
- Minden időtávon pénzügyi egyensúly

Ajánlott irodalom – egészség I.

- **Barr, Nicholas:** A jóléti állam gazdaságtana, Akadémiai, Budapest, 2009.
- **Stiglitz, Joseph E.:** A kormányzati szektor gazdaságtana, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.
- **Dr. Lukács, Marianna:** Egészségfinanszírozási pillérek 2007:
http://www.penz tarszovetseg.eu/kozlemenyek/egeszse gfinansz irozasi_pillerek.pdf
- **Dr. Kovács Erzsébet - Szüle Borbála - Fliszár Vilmos - Vékás Péter (2011):** Pénzügyi adatok statisztikai elemzése : Egyetemi tankönyv. Tanszék Kft., Budapest.
- **Kaló Zoltán-Inotai András-Lukovics Miklós:** Egészség-gazdaságtani fogalomtár II., Az egészségügy piacának, finanszírozásának és beruházásainak gazdasági elemzése, 2010.
- **CEMI:** Makro egyensúly és gazdasági növekedés
– http://www.cemi.hu/data/uploadfile/en_1606/php302d9k.Macro%20balance%20and%20growth.pdf
- **Dr. Bodrogi József (szerk.):** A magyar egészségÜGY, Társadalmi-gazdasági megfontolások és ágazati véleményértékép, Semmelweis, Budapest, 2010.
- **Botos Katalin:** Matuzsálemek kora, Nyugdíj, gazdaság, társadalom, Kairosz, 2012.
- **Glatz Ferenc (szerk.):** Egészségügy és piacgazdaság, Magyarország az ezredfordulón – Stratégiai kutatások a Magyar Tudományos Akadémián V. Az életminőség tényezői Magyarországon, MTA, Budapest, 1998

Ajánlott irodalom – egészség II.

- **Glatz Ferenc (szerk.):** Egészségügy Magyarországon, Magyarország az ezredfordulón – Stratégiai kutatások a Magyar Tudományos Akadémián V. Az életminőség tényezői Magyarországon, MTA, Budapest, 2001.
- **Kopp Mária (szerk.):** Magyar lelkiállapot 2008, Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis, Budapest, 2008.
- **Dr. Lukács Marianna:** Egészségügyből vaskarika: a reform kritikája 2008
<http://www.es.hu/index.php?view=doc;18967>
- **Kovács Erzsébet (2001):** Biztosítási és pénzügyi számítások. AULA, Budapest
- **Dr. Lukács Marianna – Dr. Bánfi Tamás:** Verseny a sorban állásért és a hálapénzért? 2008
http://www.patikapenztar.hu/sajtoszoba/02_mi_irtuk/2008/2008-06-08_verseny-a-sorban-allasert-es-a-halapenzert.pdf
- **Kovács Erzsébet (1997):** Kárstatisztikai elemzések. AULA, Budapest
- **Kollányi Zsófia-Imecs Orsolya:** Az egészség – befektetés, Az egészségi állapot hatása a gazdasági teljesítőképességre és az életminőségre, Demos